

رابطه استرس ادراک شده و ولع مصرف با پیش‌بینی بازگشت افراد
به مصرف مواد محرک با واسطه‌گری خودکنترلی

Relationship Between Perceived Stress And Craving Usage
with Predicting Relapse in Stimulants Users
Mediated By Self-Control

Roya Jalili, M.A.

Islamic Azad University, UAE Branch

Javad Khalatbari, Ph.D. *

Islamic Azad University, Tonekabon Branch

Hasan Ahadi, Ph.D.

Allameh Tabataba'i University

Shohreh Ghorban Shirodi, Ph.D.

Islamic Azad University, Tonekabon Branch

رؤیا جلیلی^۱

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد امارات متحده عربی

دکتر جواد خلعتبری^۲

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تنکابن

دکتر حسن احدی^۳

دانشگاه علامه طباطبایی

دکتر شهره قربان شیرودی^۴

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تنکابن

Abstract: The purpose of the present study was to investigate the relationship between perceived stress and craving for consumption with predicting people's return to stimulants with the mediation of self-control. This research was method descriptive-correlative. The statistical population of this research included all people who used stimulants, hospitalized in care centers in Tehran in 1400 (2019). For sample selection, 250 persons were randomly

چکیده: هدف پژوهش حاضر بررسی این نکته بود که در افراد معتاد، با واسطه‌گری خودکنترلی، استرس ادراک شده و ولع مصرف با پیش‌بینی بازگشت افراد به مواد محرک چه رابطه‌ای دارد. این پژوهش از نوع مطالعات توصیفی - همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش مشتمل بود بر تمامی افراد مصرف‌کننده مواد محرک که در مراکز نگهداری و مراقبتی شهر تهران در سال ۱۴۰۰ مستقر بودند. برای انتخاب نمونه به استناد فرمول مدل‌یابی ساختاری، ۲۵۰ نفر به صورت تصادفی خوشه‌ای انتخاب

* javadkhalatbaripsy2@gmail.com

دریافت اصلاح نهایی مقاله: ۱۴۰۲/۲/۲۴

پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۴/۲۵

۱. دانشجوی دکترا، گروه روان‌شناسی، واحد امارات، دانشگاه آزاد اسلامی دبی، امارات متحده عربی.

۲. دانشیار، گروه روان‌شناسی، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران.

۳. استاد، گروه روان‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران.

۴. دانشیار، گروه روان‌شناسی، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران.

selected based on the structural modeling formula. In order to collect information, Cohen's Perceived Stress Scale, Franken's Substance Craving, Wright's Substance Return Prediction and Tanji's Self-Control Scales were used. The analysis of the research data, using the path analysis method, showed that there is a positive and significant relationship ($P < 0.01$) between perceived stress and predicting return to stimulants with the mediation of self-control and between drug craving and predicting return to stimulants with The mediation of self-control. Also, there were a negative and significant relationship ($P < 0.01$) between self-control and predicting return to stimulants. Thus, it can be concluded that with increase in perceived stress and the urge to use, the return to use of stimulants increases and the amount of self-control decreases, and with decrease of self-control, the return to use of stimulants increases.

Keywords: perceived stress; craving usage; relapse prediction; self-control

شدند. جهت گردآوری اطلاعات از مقیاس‌های استرس ادراک شده کوهن (PSS)، ولع مصرف مواد فرانکن (DDQ)، پیش‌بینی بازگشت افراد به مواد رایب (PRS)، و خودکنترلی تانجی استفاده شد. تحلیل داده‌های پژوهش با استفاده از روش تحلیل مسیر نشان داد که رابطه مثبت و معناداری ($P < 0.01$) بین استرس ادراک شده و پیش‌بینی بازگشت به مصرف مواد محرک با واسطه‌گری خودکنترلی، و بین ولع مصرف مواد با پیش‌بینی بازگشت به مصرف مواد محرک با واسطه‌گری خودکنترلی وجود دارد. همچنین رابطه منفی و معناداری ($P < 0.01$) بین خودکنترلی و پیش‌بینی بازگشت به مصرف مواد محرک وجود دارد. بدین روی می‌توان گفت که با افزایش استرس ادراک شده و ولع مصرف، بازگشت به مصرف مواد محرک افزایش و میزان خودکنترلی کاهش می‌یابد، و با کاهش خودکنترلی نیز بازگشت به مصرف مواد محرک افزایش می‌یابد.

کلیدواژه‌ها: استرس ادراک شده؛ ولع مصرف؛ پیش‌بینی بازگشت؛ خودکنترلی